

СИЛАБУС ДИСЦИПЛІНИ «Патологічна морфологія та судова ветеринарія»

Ступінь вищої освіти - Магістр
Спеціальність 211 «Ветеринарна медицина»
Освітня програма «Ветеринарна медицина»
Рік навчання 3,4; семестр 2,1,2 (6,7,8)
Форма навчання денна
Кількість кредитів ЄКТС 7,5
Мова викладання українська

Лектор курсу

Проф. Борисевич Б. В., доц. Сердюков Я. К., доц. Гаркуша С. Є.

Контактна інформація
лектора (e-mail)

bbv60@ukr.net; yargog80@ukr.net

Сторінка курсу в eLearn

<https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=1897>

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Патологічна морфологія є однією з провідних клінічних дисциплін ветеринарної медицини. В процесі її вивчення студенти повинні оволодіти теоретичними та практичними знаннями із загальнопатологічних процесів, патології різних органів і систем органів, патоморфології хвороб різної етіології, які зустрічаються на території України або можуть бути завезені в країну, а також із основами судової ветеринарної медицини. Особлива увага приділяється морфологічним аспектам діагностики різних хвороб і патологічних станів та встановленню причини загибелі тварин, у тому числі при проведенні судово-ветеринарної експертизи.

Курс навчальної дисципліни «Патологічна морфологія та судова ветеринарія» включає загальну патоморфологію, яка вивчає патологічні процеси, спільні для багатьох хвороб і патологічних станів, спеціальну патоморфологію, яка вивчає патологію органів і їх систем, а також окремі хвороби та основи судової ветеринарної медицини.

Предметом вивчення навчальної дисципліни «Патологічна морфологія та судова ветеринарія» є макроскопічні та мікроскопічні ознаки загальнопатологічних процесів (дистрофій, розладів кровообігу тощо), патології різних органів, хвороб різної етіології (неінфекційних, інфекційних і паразитарних) та особливості проведення судово-ветеринарної експертизи трупів і живих тварин, а також різноманітних продуктів рослинного й тваринного походження. Таким чином, дисципліна «Патологічна морфологія та судова ветеринарія» об'єднує весь комплекс наук, з яких складається ветеринарна медицина.

Методи вивчення дисципліни: патолого-анатомічні (проведення патолого-анатомічного розтину); гістологічні (встановлення мікроскопічних змін при зафарбовуванні зрізів гематоксиліном і еозином); гістохімічні (визначення гістохімічного складу клітин, тканин і органів за різної патології); електронно-мікроскопічні (виявлення змін у клітинах, тканинах і органах на ультраструктурному рівні).

Структура навчального курсу «Патологічна морфологія та судова ветеринарія» складається із: загальної патоморфології, спеціальної патоморфології і судової ветеринарії.

Компетентності ОП

Інтегральна компетентність (ІК)

Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у галузі ветеринарної медицини, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

Загальні компетентності (ЗК)

- ЗК7.Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.

- ЗК9. Здатність приймати обґрунтовані рішення.
- Спеціальні компетентності (СК):*
- СК2. Здатність використовувати інструментарій, спеціальні прилади, лабораторне обладнання та інші технічні засоби для проведення необхідних маніпуляцій під час професійної діяльності.
 - СК5. Здатність застосовувати методи і методики патолого-анатомічної діагностики хвороб тварин для встановлення остаточного діагнозу та причин їх загибелі.
 - СК6. Здатність здійснювати відбір, пакування, фіксування і пересилання зразків біологічного матеріалу, відібраного під час патолого-анатомічного розтину, для лабораторних досліджень.
 - СК7. Здатність організовувати і проводити лабораторні дослідження й аналізувати їх результати.
 - СК14. Здатність проводити судово-ветеринарну експертизу.
 - СК19. Здатність здійснювати просвітницьку діяльність серед працівників галузі та населення.
 - СК20. Здатність організовувати, здійснювати і контролювати документообіг під час професійної діяльності.

Програмні результати навчання (ПРН) ОП:

ПРН3. Визначати суть фізико-хімічних і біологічних процесів, які відбуваються в організмі тварин у нормі та за патології.

ПРН5. Установлювати зв'язок між клінічними проявами захворювання та результатами лабораторних досліджень.

ПРН13. Розуміти логічну послідовність дій та вміти оформляти відповідну документацію під час проведення судово-ветеринарної експертизи.

СТРУКТУРА ДИСЦИПЛІНИ

Тема	Години (лекції/лабораторні)	Результати навчання	Завдання	Оцінювання
1 семестр				
Модуль 1				
Тема 1 Предмет та історія патологічної анатомії. Смерть і посмертні зміни.	2/0	Знати загальні відомості та історію патологічної морфології, теорію танатології, зміни при різних видах	Здача лабораторної роботи. Поточне опитування. Усне здавання модуля. Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в e-learn).	100
Тема 2 Дистрофії.	4/10	пошкоджень, розладів крово- та лімфообігу.		
Тема 3 Некроз і апоптоз.	2/2	Вміти визначати зміни при різних видах		
Тема 4 Порушення кровообігу, лімфообігу та вмісту тканинної рідини.	2/4	пошкоджень, розладах крово- та лімфообігу, диференціювати прижиттєві зміни від посмертних.		
Модуль 2				

Тема 1 Компенсаторно-приспосувальні процеси.	2/2	Знати етіологію, патогенез та класифікацію приспосувально-компенсаторних процесів, запалень, пухлин, вад розвитку. Вміти диференціювати зміни при цих процесах макро- та мікроскопічно	Здача лабораторної роботи. Поточне опитування. Усне здавання модуля. Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в e-learn).	100			
Тема 2 Запалення.	2/4						
Тема 3 Пухлини.	1/6						
Тема 4 Вади розвитку.	0/2						
Всього за 1 семестр				70			
Залік				30			
Всього				100			
2 семестр							
Модуль 3							
Теми 1-5 Патоморфологія хвороб різних органів та систем	10/18	Знати патоморфологію хвороб різних органів та систем. Вміти діагностувати їх на розтині та диференціювати від інших хвороб	Здача лабораторної роботи. Поточне опитування. Усне здавання модуля. Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в e-learn).	100			
Модуль 4							
Тема 1 Поняття про інфекцію та інфекційні хвороби. Патоморфологія бактеріальних хвороб.	8/13				Знати патоморфологію інфекційних та інвазійних хвороб. Вміти діагностувати їх на розтині та диференціювати одну від одної та від інших хвороб	Здача лабораторної роботи. Поточне опитування. Усне здавання модуля. Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в e-learn).	100
Тема 2 Патоморфологія хламідіозів. Патоморфологія мікоплазмозів.	2/0						
Тема 4 Патоморфологія вірусних хвороб.	8/8						
Тема 5 Патоморфологія повільних вірусних і пріонних інфекцій. Тема 6	2/0						

Патоморфологія мікозів. Тема 7 Патоморфологія хвороб, спричинених найпростішими й гельмінтами.	0/2			
	0/4			
Всього за 2 семестр				70
Залік				30
Всього				100
3 семестр				
Модуль 5				
Тема 1 Поняття про судову ветеринарну медицину. ЗУ Про судову експертизу та інші нормативні документи. Тема 2 Експертиза речових доказів Тема 3 Експертиза живих тварин Тема 4 Судова танатологія Тема 5 Ветеринарна деонтологія	2/4	Знати нормативну документацію в галузі судової ветеринарної медицини, процесуальні основи основних видів експертиз. Вміти проводити перераховані види експертиз та складати висновок експерта	Здача лабораторної роботи. Поточне опитування. Усне здавання модуля. Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в e-learn).	100
	0/2			
	2/2			
	2/2			
	2/4			
Модуль 6				
Тема 1 Експертиза у випадках асфіксії. Тема 2 Експертиза при дії фізичних чинників. Тема 3 Експертиза при порушеннях годівлі та утримання тварин. Тема 4 Судово-ветеринарна токсикологія	2/4	Знати теоретичні засади перерахованих видів експертиз. Вміти проводити ці види експертиз та складати відповідні висновки експерта.	Здача лабораторної роботи. Поточне опитування. Усне здавання модуля. Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в e-learn).	100
	2/4			
	2/4			
	1/6			

Всього за 3 семестр				70
Екзамен				30
Всього за курс				100

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Політика щодо дедлайнів та перескладання:	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
Політика щодо академічної доброчесності:	Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Курсові роботи, реферати повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу
Політика щодо відвідування:	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в он-лайн формі за погодженням із деканом факультету)

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ ЗНАТЬ СТУДЕНТІВ

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка національна за результати складання екзаменів заліків	
	екзаменів	заліків
90-100	відмінно	зараховано
74-89	добре	
60-73	задовільно	
0-59	незадовільно	не зараховано

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Основи гістологічної техніки і морфофункціональні методи дослідження унормі та при патології/ Горальський Л. П. та ін. Ж.:«Полісся». 2005. 288 с.
2. Зон Г. А. Патологоанатомічний розтин тварин: Навчальний посібник. Донецьк, ПП Глазунов Р.О., 2009. – 189 с.
3. Борисевич Б. В. Патологічна анатомія тварин. Частина 1: Підручник.
4. Борисевич Б. В. Патологічна анатомія тварин. Частина 2: Підручник.
5. Сердюков Я. К. Судово-ветеринарна танатологія: навчальний посібник. Я.К. Сердюков, С. Є. Гаркуша, та ін.. К.: «ЦП «Компринт». 2017. 104 с.
6. Патологічна анатомія тварин. Підручник. Під заг. ред. М. К. Потоцького та П. П. Урбановича. К.: Ветінформ. 2008. 900 с.
7. Зон Г.А. Судово-ветеринарна експертиза. Навчальний посібник. Суми: „Мрія-1”. 2002. 258 с.
8. Забелло Є. М. Патологічна анатомія інфекційних хвороб тварин. К.:”Аграрна наука.”. 1997. 246с.
9. Закон України „Про судову експертизу”.
10. Господарський кодекс України.
11. Кримінальний кодекс України.
12. Кримінально-процесуальний кодекс України.